

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Självvärdering

Lärosäte: Högskolan i Gävle

Yrkesexamen: Grundlärarexamen med inriktning mot arbete i fritidshem

Inledning

Följande text är en självvärdering av Grundlärarprogrammet med inriktning mot arbete i fritidshem vid Högskolan i Gävle (HiG). Texten börjar med en *beskrivning* av lärosätet och en översikt av programmet. Del två innehåller *förutsättningar* inkluderat personal, personalförsörjning, kompetensutveckling samt utvecklingsområden. Del tre beskriver *utbildningsmiljön* inklusive sambandet mellan forskning och utbildning vid Högskolan. I den fjärde delen beskrivs *utformning, genomförande och resultat* utifrån de av Universitetskanslersämbetet utvalda examensmålen och hur målpåfyllelse säkerställs inkluderat jämställdhet och uppföljning, åtgärder och återkoppling samt studentperspektiv, samt arbetsliv och samverkan. Då många av dessa områden samverkar och är beroende av varandra kan viss upprepning vara nödvändig.

Beskrivning

Högskolan i Gävle rekryterar studenter både nationellt och regionalt. Lärarprogrammen utgör cirka 20 % av Högskolans anslagsfinansierade utbildning. Högskolans myndighetschef är rektor och högskolan är organisatoriskt uppdelad i tre akademier: Akademin för teknik och miljö (ATM), Akademin för hälsa och arbetsliv (AHA) samt Akademin för utbildning och ekonomi (AUE). Varje akademi ansvarar för ett antal ämnen och utbildningsprogram samt den forskning som bedrivs inom respektive område. Varje akademi leds av en akademichef i samråd med ett akademiråd. Under akademichefen finns avdelningschefer, utbildningsledare och ämnesansvariga. Beslut om inrättande av program och utbildningsplaner fattas av utbildnings- och forskningsnämnden (UFN) vid HiG. På ATM återfinns ämnen och kurser inom det naturvetenskapliga-tekniska området och på AUE ligger ämnen och kurser inom humaniora samt didaktik och pedagogik. Det innebär att utbildningsledarna beställer kurser inom lärarprogrammen från alla akademier.

Grundlärarprogrammet med inriktning mot arbete i fritidshem har sin hemvist vid AUE. Utbildningsledare har det operativa ansvaret för programmet, vilket bland annat inkluderar programplanering och utvärdering/utföljning.

Utbildningen till fritidspedagog har en lång historia vid Högskolan i Gävle. Redan 1976 startades de första kurserna och har sedan dess funnits med i utbildningsprogrammen, med ett kortare uppehåll i början på 2000-talet då platserna i landet reducerades. Grundlärarprogrammet med inriktning mot fritidshem startades 2014 vid HiG. Programmet omfattar tre års heltidsstudier och leder fram till en

grundlärarexamen på grundnivå. Programmet omfattar 180 högskolepoäng (hp) och innefattar de tre områden som ska ingå enligt Högskoleförordningen (HF 1993:100, bilaga 2), 90 hp ämnes- och ämnesdidaktiska studier varav 60 hp inom det fritidspedagogiska området, 60 hp inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) samt 30 hp verksamhetsförlagd utbildning (VFU). De tre områdena är fördelade över programmets sex terminer och bildar tre delar under utbildningen. Inom varje del i utbildningen ingår kurser i ämnesstudier och ämnesdidaktik, UVK samt en VFU-period vilket binder samman teori och praktik och bidrar till utbildningens progression. Termin ett och två bildar den första delen där studenten möter kursinnehåll och ger förutsättningar att grundlägga teoretisk och praktisk kunskap. Termin tre och fyra bildar den andra delen där kurserna ger studenterna förutsättningar att befästa teoretisk och praktisk kunskap och termin fem och sex bildar den tredje delen där kursinnehållet ger förutsättningar att fördjupa teoretisk och praktisk kunskap.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier utgörs av 90 hp varav 60 hp inom det fritidspedagogiska ämnesområdet och 30 hp i ämnet bild. I ämnesstudierna ingår det självständigt arbetet om 15 hp som skrivs inom det fritidspedagogiska området. Ämnesstudierna i programmet består av fritidshemmets historia, dess uppdrag i förhållande till styrdokument, fritidshemmet som lärandemiljö, olika uttrycksformer för barns lärande, grundläggande läs-skriv- och matematiklärande, bild, planering och utvärdering av projekt och tematisk aktivitet samt användningen av media och barnkulturprodukter, samt debatten om dessa utifrån köns- och åldersaspekter.

Den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) i programmet består av 60 hp. För kurser inom UVK ansvarar huvudområdena pedagogik och didaktik. Både didaktik och pedagogik ingår i programmet. I UVK utgör lärarprofessionen en gemensam kunskapsbas vilken syftar till att skapa förutsättningar för studenten att rusta sig väl med relevanta kunskaper inom området. UVK läses i tre block och är placerad i programmet under termin ett, tre, fem och sex och inleds med fokus på en övergripande förståelse av utbildning, kunskap och lärande för att sedan successivt bli allt mer verksamhetsnära. UVK varvas med fritidspedagogiska ämnesstudier och verksamhetsförlagd utbildning (VFU). UVK är uppbyggd så att studenten i varje kurs ges möjlighet att möta för utbildningsvetenskap centrala vetenskapliga metoder och teorier. VFU omfattar 30 hp. 15 hp VFU i samband med de fritidspedagogiska ämneskurserna och 15 hp i kurser inom UVK. VFU är fördelad över utbildningen och infaller i termin två, tre och fem. VFU är en integrerad del av kurser och ges som moment om 7,5 hp och 15 hp. I den sista VFU-kursen skapas förutsättningar för att studenten självständigt ska ges möjlighet att planera, genomföra och utvärdera undervisning i fritidshemmet. För VFU finns en övergripande matris kallad *Verksamhetsförlagd utbildning – Fokus och progression* som är uppdelad i tre steg för progression i programmet. I *Steg 1* ska studenten *med stöd* visa didaktisk kompetens, analys och reflektionsförmåga samt samarbete och kommunikativ kompetens, i *Steg 2* ökar kravet på studentens självständighet inom dessa områden och i *Steg 3* ska studenten *självständigt* visa kunskaper inom dessa tre områden.

Programöversikt för Grundlära­r­pro­gram­met med in­rik­tn­ing ar­be­te i Fritidshem

Tabell 1. Programöversikt

Termin 1 - Utbildningsvetenskaplig kärna 1	<i>Progression</i>
- Fritidshemmets och skolans organisatoriska och historiska bakgrund 7,5 hp - Kunskap och lärande ur ett historiskt och nutida perspektiv med inriktning mot fritidshem 7,5 hp - Demokratins villkor och hållbar utveckling 7,5 hp - Grupprocesser och pedagogiskt ledarskap i fritidshemmet 7,5 hp	UVK 1
Termin 2 – Ämnesstudier 1	Ämnesstudier 1
- Fritidspedagogikens kunskapsområde 15 hp - Fritidshemmet som lärandemiljö 15 hp (varav 7,5 hp VFU)	-VFU 1 (ämne)
Termin 3 , Utbildningsvetenskaplig kärna 2/Ämnesstudier 2	Ämnesstudier 2
- Pedagogisk dokumentation och utvärdering 7,5 hp - Specialpedagogik med inriktning mot fritidshem 7,5 hp - Arbetslaget och samverkan för barns lärande 15 hp (varav 7,5 hp VFU)	VFU 2 (ämne)
Termin 4 Ämnesstudier 3	Ämnesstudier 3 Valbart ämne
- Bild i skolan 30 hp	
Termin 5 Utbildningsvetenskaplig kärna 3/Ämnesstudier 4	UVK 3
- Pedagogiskt ledarskap - förhållningssätt och bemötande 22,5 hp (varav 15 hp VFU) - Barn böcker och berättande 7,5 hp	VFU 3 (UVK)
Termin 6 – Ämnesstudier 5 och 6/ Utbildningsvetenskaplig kärna 3	Ämnesstudier 4
- Barnkultur och medier 7,5hp - Teorier och metoder inom utbildningsvetenskaplig forskning 7,5 hp - Examensarbete 15 hp	Ämnesstudier 5 och 6 UVK 3 Självständigt arbete

Blå fält = utbildningsvetenskaplig kärna (UVK)

Gröna fält = fritidspedagogik och didaktik samt ämnet Bild

Gula fält = verksamhetsförlagd utbildning (VFU).

Den ljusgrå kolumnen visar progressionen i utbildningen inom utbildningsvetenskaplig kärna och ämnesstudier, verksamhetsförlagd utbildning (VFU) samt vetenskapsteori och forskningsmetoder.

Förutsättningar

Personal

Bedömningsgrund: Antalet lärare och deras sammantagna kompetens (vetenskapliga/konstnärliga/professionsrelaterade och pedagogiska) är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.

Högskolan i Gävle är en högskola där lärarprogrammen är ett prioriterat utbildningsområde. Lärosätet har ökat platserna till lärarprogrammen vilket gör att utbildningen har expanderat. Ett av skälen är den stora lärarbristen i landet. Programmen genomförs av personal från Akademin för utbildning och ekonomis (AUE) olika avdelningar; pedagogik, didaktik, estetik och humaniora samt personal från Akademin för teknik och miljö (ATM) inom områdena matematik, naturvetenskap och teknik.

Utbildningsledaren för Grundlärarprogrammet med inriktning mot arbete i fritidshem leder utbildningen genom nära kontakt med de olika ämnesgrupperna, utveckling av kursplaner och olika kvalitetsprocesser inom programmet. Utbildningsledaren är delaktig vid tjänsteplaneringsprocessen och har daglig kontakt med studenter från de olika årskullarna samt en kontinuerlig kontakt och samverkan med yrkesverksamma lärare, rektorer och huvudmän i regionen.

Av den bifogade lärarresurstabellen framgår att undervisande personal som tjänstgör inom programmet omfattar 1,91 heltidsekvivalenter varav 0,53 är lektorer/docenter/professorer, 1,38 är adjunkter/adjungerade adjunkter och doktorander. För nävarande har programmet 78 campusstudenter fördelade på tre årskullar. Den forskande och undervisande personalen på Grundlärarprogrammet med inriktning mot fritidshem ingår i olika ämneskollegier där det regelbundet diskuteras kursutveckling, undervisning och pågående forskning. De är även knutna till de forskningsmiljöer som utgör forskningsbas för det utbildningsvetenskapliga forskningsområdet.

I programmet undervisar adjunkter med adekvat yrkeserfarenhet samt lång undervisningserfarenhet och tillsammans med lektorer och professorer utgör dessa grunden för en akademisk yrkesutbildning. Dessutom tillkommer adjungerade adjunkter vilka är lärare med anställning på en skola som arbetar en dag i vecka på HiG med en tidsbegränsad anställning. På så sätt bidrar yrkesskickliga lärare med aktuell yrkeserfarenhet i utbildningen.

För att säkerställa tillgång till adekvat kompetens under studenternas VFU, utbildas Lokala Lärarutbildare (LLU). I kursen som omfattar 7,5 hp får kursdeltagaren kännedom om lärarutbildningens organisation och dess innehåll. Vidare bereds kursdeltagaren möjlighet till att fördjupa sin förståelse av handledning och handledningssamtal och fördjupa sin kunskap om bedömning av lärarstuderandes yrkespraktik. Dessa blivande LLU bidrar med aktuell kunskap från verksamheter ute på fältet och utvecklar på det viset även lärarprogrammen.

Akademierna arbetar på olika sätt med att skapa en bas för strategisk och långsiktig kompetensförsörjning. AUE skapar denna bas genom en budgetprocess som sträcker sig över tre år i

taget. Kompetens och åldersstrukturer i ämnesgrupperna har identifierats genom kartläggningar och utifrån bland annat dessa underlag har det upprättats en långsiktig kompetensförsörjningsplan där säkring av stabilitet i undervisning, forskning och handledarresurser har prioriterats. Ämnesgrupper har också studerats individuellt utifrån kompetens och åldersstruktur, matchat mot ämnets volym och kommande behov inom grundutbildning, forskarutbildning och forskning.

I en lärares arbetsuppgifter ingår undervisning och kompetensutveckling enligt HiG:s lokala arbetstidsavtal. Inom akademien finns seminarieprogram för att lärare ska upprätthålla kompetens och utveckla sig inom sitt ämnesområde. Seminarieserien (se avsnittet om utbildningsmiljö) belyser olika ämnesområden och möter olika kompetensutvecklingsbehov. Som arbetsgivare har avdelningschef ett övergripande ansvar att tillvarata alla lärares kompetens och möjligheter till utveckling. Individuella kompetensutvecklingsbehov för personalen identifieras och följs upp i medarbetarsamtal med respektive avdelningschef. Varje enskild lärare skall under en treårsperiod garanteras avtalsenlig tid för egen forskning/eget utvecklingsarbete och/eller egen relevant kompetensutveckling. Denna tid kan sammanföras till längre sammanhängande perioder eller läggas ut mer kontinuerligt under perioden. I medarbetarsamtalen diskuteras även hur lärare har disponerat sin individuella kompetensutvecklingstid. Kurser inom högskolepedagogik och -didaktik erbjuds varje år för lärare inom hela lärosätet. Seminarieserie för fortbildning av examinatorer ges regelbundet sedan 2 år tillbaka och kommer att ges även fortsättningsvis på akademien för utbildning och ekonomi.

Analys och värdering

Högskolan bedömer att den personal som nu finns täcker programmets behov. Akademien har en ny docent inom pedagogik och en i didaktik samtidigt som en docent nyligen har befordrats till professor inom didaktik. En gästprofessor med inriktning inom specialpedagogik är anställd på deltid inom ämnet pedagogik och anställningsförfarande pågår för tre lektorat och en professur inom ämnena pedagogik och didaktik. Högskolan har länge sökt och söker lektorer med inriktning mot fritidshem och för närvarande är ett lektorat i slutfasen av anställningsprocessen. Det pågår dessutom rekrytering av tre nya adjungerade adjunkter vilket omfattar ca 70 procentig anställning. Sammantaget bedöms Högskolans samlade kompetens inom relevanta ämnen för fritidshem vara god. Det finns dessutom flera planerade åtgärder för att säkerställa vetenskaplig och professionsinriktad kompetens på sikt. En sådan långsiktig åtgärd som Högskolan i Gävle (HiG) har valt är att inrätta doktorandanställningar. Åtta nya doktorander har tillsatts i samverkan med Uppsala universitet inom avdelningarna UV och HUM. Ytterligare en doktorandanställning annonseras under våren 2018 till UV med inriktning mot digitala teknologier inom förskola och skola. Inom humaniora är fem doktorander anställda inom områdena svenska språket och svenska som andra språk. Redan nu undervisar en av dessa i programmet och övriga kommer att undervisa i lärarprogrammen till hösten. Inom pedagogik, didaktik, drama- och bildpedagogik finns totalt ytterligare åtta doktorander varav två är aktiva inom Grundlärarutbildning mot arbete i fritidshem. Målsättningen på sikt är att dessa doktorander ska förstärka personalstyrkan med disputerad kompetens. Därtill har extra stödinsatser satts in för doktorander som är nära till disputation.

Utbildningsmiljö

Bedömningsgrund: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig/konstnärlig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Forsknings- och utbildningsmiljön inom Högskolan i Gävle samt miljön för studenternas verksamhetsförlagda utbildning utgör utbildningens två ben. Dessa två miljöer ska skapa goda förutsättningar för att studenten ska utveckla sin vetenskapliga- och yrkesprofessionella kompetens samt förberedas för arbetslivet och vidare studier. Under bedömningsområde *arbetsliv och samverkan* kommer utbildningsmiljön kopplat till VFU att beskrivas närmare.

Det pågår ett högskoleövergripande arbete med formering i strategiska forskningsmiljöer vid Högskolan i Gävle. Detta för att bättre samla utbildning och forskning inom ett visst område för att dessa ännu tydligare ska stärka varandra och bli mer av integrerade verksamheter.

Masterprogrammet i utbildningsvetenskap, med särskilt fokus på lärarprofession, är ett exempel på detta. Ytterligare exempel är det högskoleövergripande utvecklingsprojektet *Nätbaserat lärande*. Projektet syftar till att implementera nya digitala teknologier, anpassa lokaler och vidareutveckla arbetssätt som kan hantera digitaliseringens möjligheter och utmaningar. Inom ramen för projektet har forskning initierats samt experiment- och utvecklingsverksamhet kopplat till utmaningar och möjligheter kring användning av t.ex. virtual reality (VR) i undervisningssammanhang initierats. Yrkesverksamma lärare ges möjlighet att besöka verksamheten och även studenter från grundlärarprogrammet involveras i denna experimentella verksamhet. Forskare och adjunkter verksamma inom lärarprogrammen är drivande i detta utvecklingsprojekt.

En förutsättning för att studenten ska ha möjlighet att delta i ett forskande sammanhang är att utbildningen bedrivs i en forskande miljö. Verksamma inom det utbildningsvetenskapliga området vid HiG är ett 50-tal forskare, 17 doktorander samt några forskarstuderande. De flesta forskarna hör organisatoriskt till avdelningen för utbildningsvetenskap inom Akademin för utbildningsvetenskap och ekonomi (AUE) men forskningsbidragen med centrala ämnesdidaktiska dimensionerna inom området utbildningsvetenskap görs i huvudsak av forskare som organisatoriskt tillhör avdelningen för humaniora (AUE) och ett fåtal till akademierna Akademin för teknik och miljö (ATM) (matematik, teknik, kemi och fysik) och Akademin för hälsa och arbetsliv (AHA) (biologi). Ett förslag finns att placera biologi, fysik, kemi, teknik och matematik på samma avdelning på ATM. Dessutom ligger i förslaget att skapa en stödjande struktur för ämnesdidaktik vilket underlättar och skapar en förbättrad miljö för både utbildning och forskning inom matematik och de naturorienterade ämnena. Det finns sålunda en närhet inom organisationen mellan de kompletterande kompetenserna.

Vid HiG finns ett antal forskargrupper (miljöer) som samlar de utbildningsvetenskapligt orienterade forskarna kring olika tematiska frågor. Exempel på forskargrupper är Early Childhood Education (ECE), IT i lärande, Studies of Relationships i Educational Settings (STORIES), Studies in Educational Policies (SEP), forskning inom matematikens och naturvetenskapens didaktik, religionsdidaktik, etc. Inom ramen för "Språket som Nyckel" pågår en formering av forskningen kopplat till svenska som andraspråk med bland annat anställning av fyra doktorander från och med början av 2018. En av doktoranderna delfinansieras av en kommun inom regionen. Forskningsledarna för områdena

Utbildningsvetenskap respektive Humaniora samarbetar för att skapa en så bra forsknings- och utbildningsmiljö som möjligt bland annat utifrån Högskolans policy- och strategidokument, akademiernas verksamhetsplaner och identifierade utmaningar, möjligheter och behov av forskningen. Till sig har de ett "forskningsråd" knutet med centrala aktörer från forskningsgrupperna, från det pågående högskoleövergripande strategiska forskningsmiljöarbetet samt ett external Advisory Board med tre externa professorer från Sverige och Finland samt en förste-amanuensis från Norge. Forskning relevant för grundläroutbildning är i en starkt uppåtgående trend med ökande antal internationellt publicerade artiklar och en god förmåga att attrahera externa forskningsmedel. I nuläget bedrivs utbildningsvetenskaplig forskning inom minst sju externt finansierade forskningsprojekt, med finansiärer såsom Vetenskapsrådet, VINNOVA och Nordforsk och de senaste tre åren har flera projekt även finansierats av AFA-Försäkring. Lärarna/forskarna ingår vidare i etablerade nationella och internationella forskningsnätverk och medverkan i nationella och internationella konferenser är omfattande. Inom lärarprogrammen och området utbildningsvetenskap genomförs regelbundna högre seminarier som samlar forskare från olika forskargrupper. Därutöver sker regelbundna forskarseminarier inom flera av forskargrupperna. Det högre seminariet i utbildningsvetenskap äger rum var tredje vecka och utgör navet i denna verksamhet där såväl forskare, doktorander och adjunkter deltar. Nationella och internationella gäster deltar och vid några tillfällen då seminariets innehåll har varit relevant har även studenter som skriver examensarbeten inbjudits. I seminarieverksamheten behandlas frågor kopplat till forskning och forskarutbildning, även (forskningsbaserade) frågor som relateras till grundutbildningarnas innehåll och utveckling samt yrkesprofessionernas betingelser behandlas.

Exempel på forskning som är relevant för arbete i fritidshem har fokus på t.ex. innovativa lärmiljöer, värdegrundsfrågor, mobbing och digitalisering. Exempel på ytterligare seminarieverksamhet relaterat till yrkesområdena förskola och fritidshem är forskargruppen Early Childhood Education (ECE). I forskargruppens seminarier deltar målgrupperna för forskningen vilka är verksamma lärare, ansvariga chefer inom förskola, skola och fritidshem och ibland också enskilda studenter. Identifierade behov av att utveckla utbildningen kan leda till forskningsprojekt riktade mot den egna lärarutbildningen. Exempelvis har forskning genomförts kring hur webbaserad undervisning kan ta form, hur förskollärostudenters digitala kompetens utvecklas under deras utbildning, analyser av hur ämneslärostudenters examinationsuppgifter rörande deras tankar om framtida undervisning samt hur matematikdidaktik behandlas i lärarutbildningar i Sverige, Finland och Japan.

Arbete pågår för att ansöka om rätt att examinera på forskarutbildningsnivå även inom området utbildningsvetenskap. Doktorander och handledare vid HiG medverkar i forskarutbildningar vid andra lärosäten i Sverige och i andra länder, och bland Högskolans handledande personal finns såväl huvud- som bihandledare samt lokala handledare. Vid HiG finns ett handledarkollegium gemensamt för områdena Utbildningsvetenskap och Humaniora liksom ett doktorandkollegium som även samarbetar med andra doktorandkollegier vid högskolan. HiG ingår i den av Vetenskapsrådet finansierade forskarskolan GRADE (2018-2021) där en doktorand knuten till Gävle kommer att anställas i september 2018. Högskolan har tidigare varit med i forskarskolorna UVD (Utbildningsvetenskap med inriktning mot didaktik), FontD (Forskarskolan i Naturvetenskapernas, teknikens och matematikens didaktik) och Tuff (Teknikutveckling för framtiden).

Forskningen som bedrivs av forskar- och doktorandkollektivet vid HiG är nödvändig för forskningsanknytningen av lärarprogrammen. Vetenskapliga publikationer som publicerats av forskare såväl vid HiG som vid andra lärosäten används i undervisningen i programmen. Pedagogiska läromedel kring exempelvis vetenskapliga forskningsmetoder och teoretiska ämnespresentationer författade av högskolans forskare har givits ut på ledande nationella och internationella bokförlag och utgör viktiga inslag i forskningsanknytningen av olika utbildningsprogram. HiG:s forskare och deras forskningsprojekt och nätverk ger goda möjligheter för de studerande att på olika sätt koppla sina examensarbeten och projektarbeten till pågående forskningsprojekt vid HiG. Den pågående forskningsverksamheten bidrar starkt till en koppling mellan grundutbildningen och den forskning som pågår inom det utbildningsvetenskapliga området.

Analys och värdering

Generellt sett bedöms forskning med relevans för lärarprogrammen väl organiserad i tematiska forskningsgrupper, sammanhållen via seminarieverksamhet, vara av god kvalitet och med hög publiceringstakt. Det finns sålunda goda förutsättningar till vetenskaplig förankring som genomsyrar utbildningen. Lärarlagen som formeras kring kurser utgörs av såväl adjunkter, doktorander och seniora forskare som samarbetar i utveckling, genomförande och utvärdering av kurser. Genom att forskare deltar i kursutveckling och formulerande av lärandemål, val av kurslitteratur och examinationsformer, skapas goda förutsättningar för forskningsanknytning av utbildningen vilket gör att studenter möter aktuella kunskaper och pågående kunskapande (forskning) inom olika områden. Möjligheten att relatera till aktuell och pågående forskning blir därmed stor. Arbetsfördelningen sker utifrån personalens kompetens och forskning så att den som exempelvis forskar om grupprocesser och lärares ledarskap också undervisar i kurser med motsvarande innehåll, eller att de med inriktning mot IT och lärande medverkar i kurser där detta utgör särskilt innehåll. Andra exempel på hur studenter tillägnar sig ett forskande arbetssätt är att de redan i programmets tidiga kurser får läsa vetenskapliga artiklar, får öva sig i hur artiklar/texter kan granskas kritiskt. Studentens examensarbeten knyts så långt som möjligt till forskare (och forskningsgrupper) som har egen forskning relaterad till studenternas ämnesval för examensarbetet. Den professionsanknutna aktiva forskningen relaterad till fritidshem är dock i behov av särskild uppmärksamhet och stöd då lektorat med professionskompetens varit obesatt under drygt ett år. För att stärka den professionsanknutna forskningen relaterad till fritidshem har därför särskilda strategiska forskningsmedel avsatts till det lektorat med inriktning mot fritidshem som är i slutfasen av anställningsprocessen. Denna forskningsförstärkning behöver permanentas, fördjupas och breddas. Kopplingen till forskargruppen ECE och den för grundlärarprogrammet viktiga professionskoppling som där sker är central för kvalitetssäkringen av forskningsanknuten utbildning. Studenters involvering i direkt pågående forskningsprojekt kan stärkas, men det är också utmanande att få till då kurser eller perioder för examensarbete skall sammanfalla med möjliga projekt att involvera studenterna i. Närmast till hands är då att forskare berättar om projekten eller studenter läser om dem. En utmaning är att hantera balansen mellan, och omfattningen av, forskningstid och deltagande i utbildningen för vissa lektorer, docenter eller professorer, exempelvis då externa forskningsmedel erhålls. Det pågående meriteringsprogrammet som avser stärka personalens vetenskapliga kompetens samt kopplingen mellan forskning och undervisning, innebär samtidigt att någras deltagande i undervisning i programmet under någon/några terminer minskar. Bedömningen är dock att denna form av kvalitetshöjande insatser är av strategisk betydelse och bidrar till att ytterligare stärka

utbildningsmiljön, kopplingen mellan forskning och utbildning och forskningsförankringen av utbildningen. Den mindre högskolans möjligheter att ha kunskap om och ta till vara den samlade forskarkompetensen utgör en viktig komponent i utbildningsmiljön och är en viktig kvalitetsaspekt för högskolans studenter.

Utformning, genomförande och resultat

Bedömningsgrund: Utbildningen möjliggör genom utformning och genomförande samt säkerställer genom examination att studenten, när examen utfärdas, kan uppnå de utvalda målen inom kunskapsformerna kunskap och förståelse, färdighet och förmåga samt värderingsförmåga och förhållningssätt i examensordningen.

I följande avsnitt redovisas de av Universitetskanslersämbetet utvalda examensmålen och hur måluppfyllelse säkerställs i programmet. Kurser i programmet planeras av kursansvarig lärare och arbetslag i samråd med examinator. Varje kurs har en disputerad examinator som ansvarar för den vetenskapliga kvalitén. Examinator har också till uppgift att bedöma den enskilde studentens prestationer och att sätta kursbetyg. Akademichef beslutar om examinatorer terminsvis på förslag från kursansvarig. Ändringsbeslut kan förekomma löpande för enskilda kurser eller studenter. Kursplanens lärandemål avgör de lärandeaktiviteter och examinerande uppgifter som genomförs i kursen. Kursplanen och litteraturlistor är styrande och säkerställer att kurserna sammantaget leder till måluppfyllelse enligt examensordningen. Lärandeaktiviteter består av föreläsningar, seminarier, handledning, grupparbete och praktiska övningar inkluderande laborationer, exkursioner, fallstudier samt workshops, etc. Webbaserad undervisning kan förekomma. Det pedagogiska synsättet i utbildningen grundar sig på att studenten deltar aktivt i olika former av undervisning och att studenten är en resurs för övriga i gruppen. Deltagande i grupparbete ses som ett sätt att utveckla relationella och sociala färdigheter vilka båda är betydande delar av yrkesprofessionen. Vid varje kursstart presenteras studiehandledning och schema samt examinerande uppgifter för studenterna. Studiehandledningen ska vägleda studenten och förtydliga det arbete som ska ske inom kursens ram. Examinationsformer varierar mellan ämnen och kurser och studenten får genom programmet möjlighet att på olika sätt visa att de nått måluppfyllelse. I en och samma kurs kan flera examinationsformer tillämpas för att säkra olika aspekter av lärande. Examinationer av lärandemål utgår från kursplanemål och de kan ske enskilt eller i grupp. Såväl undervisning och examination genomförs med variation för att erbjuda olika sätt att möjliggöra lärande och kunskapsutveckling samt tillmötesgå studenters olika förutsättningar.

Högskolan i Gävle tillämpar generellt en sjugradig betygsskala med graderingen A, B, C, D, E, Fx samt F. A utgör det högsta betyget för godkänd och E det lägsta betyget för godkänd. Fx samt F innebär underkända betyg. Den verksamhetsförlagda utbildningen bedöms enligt en tregradig betygsskala Väl Godkänd, Godkänd eller Underkänd. Betygsskalan regleras i kursplan och i början av kurs presenteras betygsriterierna och finns tillgänglig för studenten via lärplattformen Blackboard och i studiehandledning.

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse (KF)

Exemplen i tabellerna visar lärandemål från programmets kurser med bäring på de olika examensmålen, samt vilka lärandeaktiviteter, genomförande och examination som säkerställer att målen nåtts. I exemplen visas även den progression som sker inom utbildningen. (se utbildningsöversikt i inledande beskrivning.)

Mål

1. visa sådana kunskaper inom det fritidspedagogiska området och sådana ämneskunskaper, inbegripet kännedom om aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, som krävs för yrkesutövningen

I tabellen presenteras lärandemål från kurser inom det fritidspedagogiska området för att ge exempel på hur studenterna under termin två, tre och fem möter lärandemål vilka examinerar examensmål 1. Exempel på lärandemål, lärandeaktiviteter och examination är hämtade ur kurserna *Fritidspedagogikens kunskapsområde 15 hp, **Fritidshemmet som lärandemiljö 15 hp inkl. VFU 7,5 hp, ***Arbetslaget och samverkan för barns lärande 15 hp inkl VFU och ****Barn böcker och berättande 7,5 hp.

Tabell 2. Lärandemål i förhållande till examensmål 1

Examensmål 1: visa sådana kunskaper inom det fritidspedagogiska området och sådana ämneskunskaper, inbegripet kännedom om aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, som krävs för yrkesutövningen		
Exempel på lärandemål	Lärandeaktiviteter som behandlar lärandemålen	Examination
*Redogöra för fritidspedagogikens och fritidshemmets historia, förutsättningar och uppdrag	Föreläsningar - fritidshemmets historia, fritidshemmets uppdrag, FN:s barnkonvention, genusperspektiv historiskt och idag Seminarium i grupp om barnsyn förr och nu, egna erfarenheter barndom 6-9 år, barns behov idag i förhållande till fritidshemmets uppdrag, studenternas frågor och reflektioner kopplade till föreläsningarna och litteraturen.	Gruppredovisning - fritidshemmets historia kreativ redovisning Seminarium Vetenskaplig uppgift gruppuppgift
*Redogöra för fritidshemmets uppdrag utifrån styrdokumentet	Föreläsning Styrdokumentet förr och nu, nuvarande skollag, läroplan, allmänna råd för fritidshem. Seminarier i grupp om skillnader och likheter historiskt utifrån frågor kopplade till föreläsning, kurslitteratur och styrdokument	Skriftlig enskild redovisning, -fritidshemmets uppdrag historiskt och dess utveckling fram till idag Seminarium
**Redogöra för olika typer av lärandemiljöer	Föreläsning - fritidshemmets lärandemiljöer, situationsstyrt-, formellt, och icke formellt lärande Litteraturseminarier - lärandemiljöer och lärandeformerna formellt, informellt och situationsstyrt lärande, studenternas frågor och reflektioner kopplade till föreläsningarna och litteraturen	Skriftlig uppgift, redovisning av genomförd analys av observation från lärandemiljöer under VFU Seminarium
***Redogöra för fritidshemmets möjligheter att stimulera barns läs-, skriv-, och matematiklärande	Föreläsningar -läs, språk och kommunikation i fritidshemmet -matematik i fritidshemmet	Skriftlig enskild uppgift
****Visa kunskap om böckers betydelse för barns kommunikation och språkutveckling	Föreläsning -böckers betydelse för barns kommunikation och språkutveckling Litteraturseminarier -böckers betydelse för barns kommunikation och språkutveckling, studenternas frågor och reflektioner kopplade till föreläsning och litteratur	Muntlig redovisning utifrån valda böcker med fokus på kommunikation och språkutveckling hos barn 6-11 år med betoning på olika kommunikationssätt Seminarium

Beskrivning

Exemplen i tabellen ovan är hämtade från kurser inom det fritidspedagogiska området vilka är förlagda till termin två, tre, och fem i programmet. Området behandlar fritidshemmets verksamhet, till exempel historik, forskning gällande lärandemiljöer, språk, -läs, -skriv, och matematiklärande och

tar utgångspunkt i lagar, förordningar och styrdokument. Det fritidspedagogiska området innehåller fördjupning av UVK-kurserna i termin ett och tre.

De två första beskrivna lärandemålen i tabellen kommer ur kursen *Fritidspedagogikens kunskapsområde 15 hp*. Där studeras uppdraget som lärare i fritidshem och hur fritidshemmets verksamhet kan stimulera elevers utveckling och lärande samt erbjuda en meningsfull fritid. Genom samtal i seminarieform problematiseras egna erfarenheter i relation till litteraturens innehåll angående barns uppväxtvillkor och förutsättningar för lärande avseende närmiljö, nätverk, genusfrågor med mera. Arbetet inleds med en föreläsning i akademiskt skrivande och studenterna arbetar efter det i grupp med att skapa en vetenskaplig text. Vidare innehåller kursen en skriftlig tentamen om fritidshem i dåtid och nutid. Kursen avslutas med aktiviteten skriva för att lära och lära för att skriva. Via lärandemål två hämtat ur kursen *Fritidshemmet som lärandemiljö 15 hp* fördjupas i de första momenten teorier om lärande och lärandemiljöer i fritidshemmet. Vidare ges teoretiska perspektiv på sociala interaktioner och dess påverkan på barns lärande. Inför VFU, som är ytterligare ett moment i kursen introduceras teorier om situationsstyrt, formellt och informellt lärande. Studenterna introduceras också i fritidshemmets verksamhet och innehåll samt om den samverkan som sker med skola och vårdnadshavare. Vid två separata tillfällen får studenterna under en dag möta exempel på aktiviteter såsom samarbetsövningar, tillitsövningar, gruppstärkande aktiviteter etcetera som kan genomföras på fritidshem. Vid uppföljning av VFU organiseras seminarier där studenterna får utbyta erfarenheter med varandra. Kursen innehåller gestaltande aktiviteter i form av dramaövningar där studenterna får tillfälle att stärka sin ledarskapsroll vilken de har nytta av i sitt framtida yrke. I kursen *Arbetslag och samverkan 15 hp* och i det tredje lärandemålet i tabellen ingår studier om hur fritidshemmet kan skapa möjligheter att stimulera barns läs-, skriv- och matematiklärande genom föreläsningar och praktiska övningar. I kursen ingår att utifrån styrdokumentens intentioner planera, genomföra, dokumentera och utvärdera projekt och tematisk aktivitet inom fritidshemmet, som en del i den verksamhetsförlagda utbildningen. Arbetsformerna i kursen Lärandemålet valt ur kursen *Barn böcker och berättande 7,5 hp* består av föreläsningar och seminarier, berättar- och dramaövningar och betoningen ligger på att studenten ska utarbeta en berättarrepertoar för fritidshem och skola. Studenter examineras genom redovisningar av barnböcker som valts med tanke på kommunikation och språkutveckling.

Analys och värdering

I skrivuppgiften som äger rum i kursen *Fritidspedagogikens kunskapsområde 15 hp* studenterna övar studenterna sig på vetenskapligt skrivande i grupp. De skriver texter som handlar om fritidshemmets uppdrag och yrkesrollen som lärare i fritidshem. Under arbetets gång för studenterna samtal kring uppbyggnad av text och om hur innehåll ska struktureras under olika rubriker. Denna uppgift växer fram genom processkrivande. Uppgiften ventileras sedan som en del av examinationen i kursen. Studenterna opponerar sen på en annan grupps vetenskapliga arbete. Studenterna får här möjlighet att lära sig mer om vetenskapligt skrivande och hur texter kan byggas upp. Gruppaktiviteten bidrar till att studenterna samtalar med varandra om processen och att dessa samtal bidrar till ett lärande om vetenskapligt skrivande, samtidigt som ämneskunskaperna inom det fritidspedagogiska området stärks. I kursen *Fritidshemmet som lärandemiljö 15 hp* får studenterna ytterligare bygga på ämneskunskaperna genom att de får möjlighet att lära sig mer om de styrdokument som är aktuella för fritidshemmet. Båda dessa kurser och lärandemålen förbereder studenterna både teoretiskt och

praktiskt på de ämneskunskaper som krävs för yrket. I kurserna examineras studenterna både skriftligt och muntligt. Ofta används flera alternativa examinationsformer såsom kreativ redovisning vilket kan innebära att studenterna kan använda digitala verktyg, inslag av musik, dans och drama i sina examinerande uppgifter för att åstadkomma så stor variation som möjligt att utveckla och fördjupa sitt lärande på. Syftet är att ge studenterna möjligheter att hitta nya vägar till att göra inspirerande redovisningar vilket de sen kan ha nytta av i sitt framtida yrke. Barnkonventionen finns med som litteratur och lyfts fram vid flera tillfällen i kurser, liksom ett genus- och jämställdhetsperspektiv både i ett historiskt och i ett nutida ljus. Ämnesinnehållet i de fritidspedagogiska ämneskurserna kan utvecklas ytterligare i förhållande till examensmålen. För närvarande pågår ett utvecklingsarbete angående detta vilket innebär en översyn över innehåll i kursplaner och lärandemål i förhållande till examensmålen i dessa ämneskurser. Ämneskunskaper som språk och kommunikation, läs- och skrivinläring samt matematik kommer att ingå i fler kurser inom programmet. Kurserna är tänkta att implementeras i programmet från och med programstarten 2019. . Vi bedömer att studenterna genom kursernas lärandemål, aktiviteter och valda examinationsformer får insikt i aktuell forsknings- och utvecklingsarbete som krävs för yrkesutövningen och för måluppfyllelse av examensmål 1.

Mål

2. Visa kännedom om vetenskapsteori och kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder samt om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen

I tabellen presenteras lärandemål från kurser inom UVK och det fritidspedagogiska området för att ge exempel på hur studenterna under termin fem och sex möter lärandemål vilka examinerar examensmål 2. Exempel på lärandemål, lärandeaktiviteter och examination är hämtade ur kurserna **Pedagogiskt ledarskap – förhållningssätt och bemötande 22,5 hp*, ***Teorier och metoder inom utbildningsvetenskaplig forskning 7,5 hp*- ****Examensarbete för grundlärare i fritidshem: didaktik 15hp*,

Tabell 3. Lärandemål i förhållande till examensmål 2

Examensmål 2: Visa kännedom om vetenskapsteori och kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder samt om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen		
Exempel på lärandemål	Lärandeaktiviteter som behandlar lärandemålen	Examination
*Redogöra för teorier gällande ledarskap för lärande i relation till arbete i fritidshem	Föreläsningar -Enkätstudier i vetenskapligt syfte -Ledarskapsteorier i fritidshem teori -Ledarskapsteorier i fritidshem praktisk -Likabehandlingsplan i skola inklusive fritidshemmet Seminarier -Ledarskap, samverkan vårdnadshavare, IT och sociala medier, Genus, etik och moral Genomförande av enkätundersökning	Enkätundersökning under VFU – muntlig presentation av undersökningen. Skriftlig sammanställning av resultat från enkätundersökning
**identifiera grundläggande frågeställningar och begrepp inom vetenskapsteori	Föreläsning -vad utmärker forskning; kritiskt underbyggda argument sätts i relation till tidigare fackgranskad forskning, relationen mellan forskningsfrågor och vald metod, Lärlärda förventileringar	Vetenskaplig skriftlig uppgift.

**redogöra för vetenskapliga metoder inom utbildningsvetenskaplig forskning	Föreläsning -vikten av att beskriva steg för steg tagna i metoden och analysen för att visa att resultaten är grundade i systematik genom materialet.	Redovisning av arbetsgång med materialet i den vetenskapliga uppgiften
** redogöra för relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen	Föreläsning -skillnaden mellan forskning och beprövad erfarenhet med fokus på att båda handlar om språkligt formulerade erfarenheter av undervisning. Forskning prövas kritiskt utifrån etablerade vetenskapliga metoder medan beprövad erfarenhet delas genom att formuleras verbalt med andra professionella	Reflektion om resultatet och litteraturen kopplas till yrkesutövningen och VFU.
***identifiera och redogöra för aktuell forskning, perspektiv och ansatser inom det didaktiska forskningsfältet	Initierande möte med handledare -presentation av PM Handledning Miniventilering 80 % seminarium	Seminarium Ventilering av självständigt arbete, opponering av annans arbete

Beskrivning

Exemplen i tabellen ovan är hämtade från kurser inom UVK och det fritidspedagogiska området vilka är förlagda till termin fem och sex i programmet.

Utifrån lärandemålet hämtat ur kursen *Pedagogiskt ledarskap – förhållningssätt och bemötande 22,5 hp* förväntas studenten redogöra för teorier kring ledarskap. Studenten får i kursen genomföra en enkätundersökning under VFU. Studenterna ska sen sammanställa och systematisera resultatet och presentera det muntligt och skriftligt. Syftet med kursen *Teorier och metoder inom utbildningsvetenskaplig forskning 7,5 hp* är att ge studenten fördjupad kunskap gällande vetenskapliga teorier och metoder. I kursen behandlas bland annat skillnaden mellan vetenskaplig och icke-vetenskaplig litteratur, liksom vikten av etiska övervägande samt klargörande av utfall av kvalitativ analysteknik. I diskussionsdelen av kursens examinerande vetenskapliga uppgift krävs att studenten reflekterar över resultatets yrkesrelevans för det pedagogiska arbetet. Ytterligare exempel på hur examensmål två säkras kommer från kursen *Examensarbete för grundlärare i fritidshem: didaktik 15 hp* där ett självständigt arbete skrivs. Studenterna förväntas här arbeta självständigt i hög grad och kan välja att skriva i par eller enskilt och det har förekommit att studenter varit tre om ett arbete. I kursen väljer studenterna själva ämne i samråd med tilldelad handledare. Ämnet har alltid ett pedagogiskt- didaktiskt perspektiv och studenterna förväntas inhämta empiri från det fritidspedagogiska området. Ett inledande möte med handledaren sker i början av kursen då studenterna förväntas presentera en plan för sitt arbete.

Analys och värdering

Alla terminer med huvudsakligt fokus på fritidspedagogikens område och utbildningsvetenskaplig kärna innehåller vetenskapsteoretiska och metodologiska inslag. Progressionen av ett vetenskapligt, kritiskt förhållningssätt är i stort sett genomgående i hela utbildningen. Kunskaperna ska leda studenten till fördjupade färdigheter inriktade mot examensarbetet och en kommande yrkesroll vilken ska vila på vetenskaplig grund. Exempelvis kan nämnas att den första terminens fyra kurser inom UVK innehåller följande lärandemål: - använda grundläggande IT för informationssökning och

kommunikation, -identifiera olika typer av publikationer med avseende på vetenskaplig kvalitet och lokalisera sådana med hjälp av en enkel databassökning utifrån kursspecifika frågor, - analysera observationer med fokus på lärande, - hantera vetenskaplig akribi, - tolka och förstå statistiska tabeller samt kunna göra enklare analyser av kvantitativa data, -kritiskt granska vetenskapliga texter inom området beträffande aspekter såsom forskningsfrågor och genomförande och - planera och genomföra en intervju. En fördel för studenten är att det redan i första kursen finns examinerande lärandemål som handlar om vetenskap och vetenskapligt skrivande. Genom i stort sett varje kurs i utbildningen får studenten bekanta sig med och examineras utifrån ett nytt lärandemål inom detta område. I sista terminens andra kurs *Teorier och metoder inom utbildningsvetenskaplig forskning 7,5 hp* är en del av innehållet redan bekant för studenten. I kursen får studenten möjlighet att fördjupa sig i i vetenskaplig litteratur som ligger till grund för det vetenskapliga arbete som examinerar lärandemålet. De genomför också en databassökning under kursens gång. I kursen börjar studenten formulera en forskningsfråga inför det kommande examensarbetet och får öva på att inhämta empiri. Studenterna genomför en intervju som empirisk grund i sitt vetenskapliga arbete. Studenterna har nu möjlighet att vara förberedda inför det självständiga arbete som de skriver inom kursen *Examensarbete för grundlärare i fritidshem: didaktik 15hp*, I slutet av kursen sker en examinerande miniventilering i form av ett 80 % seminarium där studenterna får möjlighet att få respons på sitt vetenskapliga arbete samt ytterligare utveckla sina tankar om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt dess relation till beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen. Valet att tillåta studenter skriva i par eller i enstaka fall tre handlar om överväganden av gällande bästa sätt för studenter att inhämta kunskaper. En fördel kan vara att studenter tvingas till diskussioner kring innehållet och i samtalet kan en utveckling kring innehållet ske. Samtidigt kan man inte blunda för att enskilda studenter kan få för mycket hjälp av andra studenter. Detta kräver lyhördhet från handledare. Vår bedömning är att lärandemålen, valda aktiviteter och examinationsformer ger förutsättningar för studenterna att uppnå examensmål 2.

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga (FF)

Under rubrik Måluppfyllelse för Färdighet och förmåga beskrivs utformning, genomförande och examination med hjälp av exempel från det fritidspedagogiska området, UVK och VFU. Lärandemål som valts ut ur programmets kurser ger exempel på lärandeaktiviteter, genomförande och examination samt den progression som sker inom utbildningens tre delar. Examensmål tre examineras i första hand i kurser med VFU men även i ämneskurser och inom utbildningsvetenskaplig kärna.

Mål

3. visa förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom yrkesområdet

I tabellen presenteras lärandemål från kurser inom UVK och det fritidspedagogiska området för att ge exempel på hur studenterna under termin och sex möter lärandemål vilka examineras examensmål 3. Exempel på lärandemål, lärandeaktiviteter och examination är hämtade ur kurserna **Kunskap och lärande i fritidshemmet 7,5 hp*, ***Demokratins villkor och hållbar utveckling 7,5 hp*, ****Examensarbete för grundlärare i fritidshem- pedagogik 15 hp*

Tabell 4. Lärandemål i förhållande till examensmål 3

Examensmål 3: visa förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom yrkesområdet		
Exempel på lärandemål	Lärandeaktiviteter som behandlar lärandemålen	Examination
*genomföra en observation och av denna urskilja tecken på lärande	Föreläsning -lärandeteorier, metoder för observation, design av lärande Seminarium -metoder för observation Observation -av lärandesituation	Individuella presentationer från observation
**tolka och förstå statistiska tabeller samt kunna göra enklare analyser av kvantitativa data	Föreläsning -grundläggande statistik	Seminarium Individuellt PM
**** självständigt planera, genomföra, rapportera, utvärdera och försvara ett vetenskapligt examensarbete	Föreläsning -introduktion till examensarbetet Handledning	Ventilering av arbete, opponering på annans arbete

Beskrivning

Exemplen i tabellen ovan är hämtade från kurser inom UVK och det fritidspedagogiska området vilka är förlagda till termin ett, två och sex i programmet. Det första exemplet på valt lärandemål kommer ur UVK-kursen *Kunskap och lärande i fritidshemmet 7,5 hp*, i termin ett där studenterna genomför en observation av en lärandesituation. I seminarieform i mindre grupper planerar studenterna utförandet av en observation. Observationen utförs på studenternas VFU-skolor och analyseras sen med de lärandeteorier som ingår i kursen. De får sedan presentera sitt resultat och stor vikt läggs vid reflekterande kring innehåll och på det sätt de tolkar det inhämtade resultatet. I kursen *Demokratins villkor och hållbar utveckling 7,5 hp* genomförs en föreläsning om grundläggande statistik, och

studenten väljer en tabell från någon av de föreslagna databaserna som är av vikt för det svenska skolsystemet. Studenterna analyserar tabellen och diagrammet. Analysen sker utifrån instruktioner från föreläsningen om statistik samt ska förhålla sig till begrepp såsom hållbar utveckling, demokrati, kön, klass, etnisk tillhörighet etcetera. Studenterna får i den skriftliga delen av uppgiften formulera frågor och analysera tabeller och diagram med hjälp av kurslitteraturen. I den muntliga delen av presentationen ska studenten åskådliggöra tabeller och diagram samt klargöra och analysera data. Ytterligare en statistikuppgift finns i kursen Det tredje lärandemålet är hämtat ur kursen *Examensarbete för grundlärare i fritidshem- pedagogik 15 hp* där studenten med hjälp av handledning genomför en undersökning som ska utmynna i ett självständigt arbete om 15 hp i pedagogik.

Analys och värdering

I observationsuppgiften som är kopplad till det första lärandemålet presenterar studenterna sitt resultat från observationen och träna sig i att koppla ihop resultat med teoretisk kunskap. Stor vikt läggs vid reflekterande kring innehåll och på vilket sätt studenten tolkar det inhämtade resultatet. Denna uppgift ger studenterna möjlighet att planera, genomföra och reflektera över lärandesituationer i fritidshem ur ett vetenskapligt perspektiv. Uppgiften som examinerar lärandemål två i tabellen innebär att studenterna för första gången inom utbildningen kommer i kontakt med statistik. Kursen innehåller metodiska övningar som syftar till en grundläggande förståelse för och användning av statistik och andra kvantitativa data, samt analyser av olika vetenskapliga texter. Det tredje lärandemålet examineras med att studenterna ska utföra en intervju och tillvarata, sammanställa samt systematisera resultatet i en vetenskaplig text. Texterna ventileras i kursen genom att studenten opponerar på en annans arbete samt försvarar sitt arbete. Examensmål tre säkras genom att studenterna i den sista kursen i programmet skriver ett självständigt arbete där de ska producera ny systematiserad kunskap. Studenterna får möjlighet att genomföra det självständiga arbetet, inta ett vetenskapligt arbetssätt samt systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter och därigenom utveckla yrkesrelevant kunskap utifrån det fritidspedagogiska området. Vår bedömning är att studenterna får genom lärandemål, aktiviteter och examination grundläggande ämnesdidaktiska och metodiska färdigheter och förmågor som bidrar till studentens möjligheter att uppnå examensmål 3.

Mål

4. visa förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det fritidspedagogiska området och inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för yrkesutövningen i övrigt

I tabellen presenteras lärandemål från kurser inom UVK och det fritidspedagogiska området för att ge exempel på hur studenterna under termin tre och sex möter lärandemål vilka examinerar examensmål 4. Exempel på lärandemål, lärandeaktiviteter och examination är hämtade ur kurserna * *Specialpedagogik i fritidshemmet 7,5 hp*, ** *Arbetslaget och samverkan 15 hp*, och *** *Barnkultur och medier 7,5 hp*

Tabell 5. Lärandemål i förhållande till examensmål 4

<i>Examensmål 4: visa förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det fritidspedagogiska området och inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för</i>

<i>yrkesutövningen i övrigt</i>		
Exempel på lärandemål	Lärandeaktiviteter som behandlar lärandemålen	Examination
*planera lärandesituationer genom samspel mellan pedagogik och individens lärande i fritidshem	Föreläsning -specialpedagogik i ett praxisperspektiv Caseuppgift	Redovisning av case
**planera, genomföra, dokumentera och utvärdera projekt och tematisk aktivitet inom fritidshemmet	Föreläsningar -om temaarbete i fritidshemmet, -språk, kommunikation och matematik. Uppföljningsseminarium -utifrån VFU Gestaltning -konflikthantering VFU	Examinerande seminarium , utformas som ett möte för vårdnadshavare
***planera läroprocesser med utgångspunkt i aktuell barnkultur	Föreläsning -barnkultur och digitala medier Responsseminarier Workshops	Redovisning av planering kring en läroprocess med utgångspunkt i aktuell barnkultur

Beskrivning

Exemplen i tabellen ovan är hämtade från kurser inom UVK och det fritidspedagogiska området vilka är förlagda till termin tre och sex i programmet. I kursen *Specialpedagogik i fritidshemmet 7,5 hp*, ska studenterna tillsammans arbeta med ett valt case som utgår från ett autentiskt fall. Studenterna arbetar med och redogör för hur de tillsammans i kan planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten för att stödja elevens lärande. Inför VFU-delen i kursen *Arbetslag och samverkan 15 hp* förbereds studenten för ett temaarbete genom föreläsningar om läs, språk och kommunikation och matematiklärande i fritidshemmet. Under VFU genomför studenten detta arbete, utifrån eget valt tema, men med syfte att skapa möjligheter att stimulera barns läs-, skriv- och matematiklärande. Vidare ska studenten utifrån styrdokumentens intentioner planera, genomföra, dokumentera och utvärdera detta. Utifrån gjorda erfarenheter ska sedan gruppens behov kartläggas och studenten ska presentera vilka delar de anser viktiga att arbeta vidare med. Lärandemålet från kursen *Barnkultur och medier 7,5 hp* har till syfte att ge didaktiska kunskaper om området barnkultur och medier det vill säga kultur för barn och kultur av barn.

Analys och värdering

I kursen *Specialpedagogik för fritidshemmet, 7,5 hp* utför studenterna undervisningsplanering i grupp. De utgår från ett case, gör en kartläggning av en elev och en nulägesbeskrivning upprättas som sedan ligger till grund för planering av aktiviteter. Studenterna formulerar mål som eleven ska uppnå samt beskriver de åtgärder som ska gynna elevens utveckling mot målen. Studenterna redovisar sin plan i seminarieform och utgår då från barnkonventionens intentioner om vad som är barns bästa i deras förslag till lösningar för eleven. Studenterna får i uppgiften möjlighet att samarbeta och diskutera runt undervisningsplanering. Uppgiften förbereder studenterna för undervisningsplanering under VFU. I kursen *Arbetslag och samverkan 15 hp* ingår i VFU två där studenten med stöd förväntas kunna planera, genomföra och utvärdera tematiska aktiviteter på

fritidshemmet. Denna uppgift skapar samverkan mellan fritidshem, studenten och Högskolan och studenterna får möjlighet att omsätta teoretiska kunskaper i en praktisk verksamhet. Kursen sker i fyra steg. I första steget samtalar studenten med barn om aktuell barnkultur och vidare till barns kultur för att kartlägga nuet. Syftet är att studenten ska identifiera vilka kulturaktiviteter elever deltar i och vilka tankar eleverna har om dessa. Studenten förväntas identifiera tre delar att arbeta vidare med: Barns kultur, barns perspektiv och barnkulturprodukter. Steg två bygger vidare på de samtal som studenten skrivit om i steg ett. Studenten förväntas reflektera över sina egna observationer och knyta samman detta med litteraturen. I steg tre ska studenten reflektera över och diskutera varandras observationer. Steg fyra är en gruppuppgift och bygger vidare på uppgifterna ett, två och tre där studenten redovisar tankar och planering kring en lärprocess med utgångspunkt i aktuell barnkultur. Arbets sättet i kursen kräver stor insats av både studenter och lärare men det processinriktade arbetet leder till vidare i utveckling. I kursen *Barnkultur och medier 7,5 hp* riktas fokus mot barns användning och tolkning av kulturprodukter och medietexter av skilda slag. Studenten ges möjlighet att reflektera kring hur lärprocesser kan organiseras med utgångspunkt i aktuell barnkultur- praktiker, texter, produkter och medier som är aktuella i förhållande till elever i fritidshem. Vi bedömer att lärandemålen tillsammans med aktiviteter och examinationsformer leder studenterna till måluppfyllelse avseende examensmål 4.

Mål

5. visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utvecklingI tabellen presenteras lärandemål från kurser inom UVK för att ge exempel på hur studenterna under termin tre, och fem möter lärandemål vilka examinerar examensmål 5. Exempel på lärandemål, lärandeaktiviteter och examination är hämtade ur kurserna* *Pedagogisk dokumentation och utvärdering 7,5 hp* och ***Pedagogiskt ledarskap- förhållningssätt och bemötande*22,5 hp.

Tabell 6. Lärandemål i förhållande till examensmål 5

Examensmål 5: visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling		
Exempel på lärandemål	Lärandeaktiviteter som behandlar lärandemålen	Examination
*planera, dokumentera och utvärdera pedagogiska arbetsprocesser	Föreläsning - Att skapa lärande barn genom pedagogisk dokumentation	Skriftlig rapport
**Visa förmåga att tillämpa sådan didaktik som krävs för lärande inom det fritidspedagogiska området	Föreläsning -pedagogiskt ledarskapet i teori och praktik -teorier om pedagogiskt ledarskap -ledarskapet i fritidshemmet -socialtjänst, Familjestöd, Grunden, BUP, Spec.ped Handledning Digitala verktyg -Tillgång till digitala verktyg för att utveckla verksamheten i fritidshemmet	Kreativ redovisning av trygghetsarbete i fritidshemmet Gruppuppgift

Beskrivning

Exemplen i tabellen ovan är hämtade från kurser inom UVK och det fritidspedagogiska området vilka är förlagda till termin tre, och fem i programmet. I kursen *Pedagogisk dokumentation för fritidshemmet 7,5 hp* får studenten till uppgift att observera sin LLU då denne dokumenterar och utvärderar det pedagogiska arbetet samt ta del av den dokumentation som finns på arbetsplatsen. Vidare ska studenten föra ett samtal med sin handledare om hur dokumentation används för att utveckla den pedagogiska verksamheten. Studenten ska göra en sammanställning av observationen och samtalet med LLU där det framgår vilka metoder och material som fritidslärare och rektorer använder för pedagogisk dokumentation respektive systematiskt kvalitetsarbete samt hur dessa används. Sammanställningen ska innehålla hur man som lärare i fritidshem kan arbeta med att planera, dokumentera och utvärdera pedagogiska arbetsprocesser. I uppgiften ska studenten argumentera med utgångspunkt från litteraturen om varför fritidsläraren bör arbeta med pedagogisk dokumentation; beskrivning av vilka hänsyn som är viktig att ta i relation till planering, dokumentation och utvärdering; reflektera över motstridiga argument angående dokumentation och hur man kan förhålla sig till dessa motstridigheter. I. Näst sista terminen genomgår studenten sin sista vfu-period i kursen *Pedagogiskt ledarskap - förhållningssätt och bemötande*, vilken innehåller tio veckor praktiskt arbete. I en skriftlig uppgift och med stöd av ledarskapsteorier ska studenten analysera ledarskapet i det praktiska arbetet som sker i fritidshemmet. Uppgiften ska vidare innehålla reflektioner kring jämställdhet, mötet med kollegor i arbetslag, elever och dess vårdnadshavare samt annan personal som arbetar inom skola och fritidshem. Under kursens gång får studenterna också möta samverkanspartners från till exempel socialtjänst, skolhälsovård och barn och ungdomspsykiatri. Uppgifterna bidrar både till kritiskt förhållningssätt samt självständighet i förhållande till uppdraget som lärare i fritidshem.

Analys och värdering

I uppgiften i kursen *Pedagogisk dokumentation för fritidshemmet 7,5 hp* skapas möjlighet för studenten både att inta ett kritiskt perspektiv och ta stöd i pedagogisk planering för att genomföra, utvärdera och utveckla undervisning All VFU inom Grundläroprogrammet med inriktning mot arbete i fritidshem är integrerat i teoretiska kurser. VFU ett ligger i kurs *Fritidshemmet som kunskapsmiljö 15 hp*. VFU två i kurs *Arbetslaget och samverkan 15 hp* och VFU tre som är den längsta är integrerad i kursen *Pedagogiskt ledarskap - förhållningssätt och bemötande, 22,5 hp* som är en kurs inom UVK. VFU är den del av utbildningen i vilken det är tänkt att studenterna ska få omsätta sina teoretiska kunskaper i en praktisk miljö. Säkring av progression inom - och bedömning av VFU sker genom kursers anpassning till en övergripande matris kallad *Verksamhetsförlagd utbildning- Fokus och progression* som syftar till att säkerställa examensmålen i slutet av utbildningen samt ge fokus och progression under utbildningstiden. Matrisen är uppdelad i tre nivåer Steg ett, Steg två och Steg tre och belyser områdena didaktisk kompetens, analys och reflektionsförmåga samt samarbete och kommunikativ kompetens. Denna matris kompletteras med ämnesspecifika mål. Matrisen är till hjälp för studenter och lokala lärarutbildare i de förväntningar som finns på studenten under de tre VFU-perioderna. I VFU ett ska studenten *med stöd* av den lokala lärarutbildaren visa didaktisk kompetens, analys och reflektionsförmåga samt samarbete och kommunikativ kompetens, i VFU två ökar kravet på studentens självständighet inom dessa områden och i VFU tre ska studenten *självständigt* visa

kunskaper inom dessa tre områden. Vi bedömer att lärandemålen lägger grunden för att studenten ska kunna uppnå examensmål 5.

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt (VF)

Under rubrik Måluppfyllelse för Värdering och förhållningssätt beskrivs utformning, genomförande och examination med hjälp av exempel från det fritidspedagogiska området, UVK och VFU.

Lärandemål som valts ut ur programmets kurser ger exempel på lärandeaktiviteter, genomförande och examination samt den progression som sker inom utbildningens tre delar

Mål

6. visa förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling

I tabellen presenteras lärandemål från kurser inom UVK för att ge exempel på hur studenterna under termin ett och tre möter lärandemål vilka examinerar examensmål 5. Exempel på lärandemål, lärandeaktiviteter och examination är hämtade ur kurserna **Demokratins villkor och hållbar utveckling för fritidshemmet 7,5 hp-* och ***Grupprocesser och pedagogiskt ledarskap,*

Tabell 7. Lärandemål i förhållande till examensmål 6

Examensmål 6: visa förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling		
Exempel på lärandemål	Lärandeaktiviteter som behandlar lärandemålen	Examination
*redogöra för fritidshemmets uppdrag i relation till värdegrund och grundläggande demokratiska värderingar	Föreläsning -mobbing och kränkande behandling Seminarium	Gruppuppgift Individuellt pm
*diskutera hållbar utveckling utifrån fritidshemmets uppdrag	Föreläsning -hur skapar vi en hållbar demokrati? -hur skapar vi en hållbar demokrati i skolan?	Gruppuppgift
*redogöra för begreppen genus, etniciteter, klass och makt och hur man med hjälp av begreppen kan analysera barns villkor och identiteter	Föreläsning Hur kan man med hjälp av begreppen genus, etnicitet, klass och makt analysera barns villkor och identiteter?	Gruppuppgift Individuellt PM
**kritiskt granska och diskutera diskrimineringslagen	Föreläsning -hur kan man arbeta aktivt mot mobbing. Föreläsning av mobbingforskare som tar sin utgångspunkt i diskrimineringslagen. Seminarium -författande av läslogg utifrån kurslitteratur med bäring på begreppen <i>mobbing, diskriminering, inkludering, exkludering</i> . -litteraturseminarium med fokus på ovan nämnda begrepp, direkt följande på föreläsningen "Hur kan man arbeta aktivt mot mobbing".	Läslogg , individuell uppgift vilken kan användas i bakgrunden i vetenskapligt PM. Muntlig individuell examination: närvaro och aktivt deltagande vid litteratursseminarium. Vetenskapligt PM Utifrån planerad,

		genomförd och bearbetad intervju
***värdera och reflektera över lärandemiljöer som stödjer eller hindrar lärandet i fritidshem	Föreläsning -specialpedagogik ur ett praktiskt perspektiv- hur samhällets fritidshemmets- och egna värderingar och attityder kan gynna respektive missgynna elevers lärande	Enskilt skrivet PM om eget förhållningssätt

Beskrivning

Exemplen i tabellen ovan är hämtade från kurser inom UVK och det fritidspedagogiska området vilka är förlagda till termin ett och tre i programmet. I kursen *Demokratins villkor och hållbar utveckling 7,5 hp* relateras grundskolans uppdrag till mänskliga rättigheter, hållbar utveckling, demokrati- och värdegrundsfrågor såsom till exempel social rättvisa och Barnkonventionens intentioner. I kursen förs diskussioner om läraryrkets komplexitet utifrån perspektiv som behandlar genus, etnicitet, klass, makt och jämställdhetsfrågor. I förhållande till lärandemål två innehåller kursen *Grupprocesser och pedagogiskt ledarskap 7,5 hp* områden såsom kommunikation, konflikter, relationsarbete, kränkande behandling/mobbning i olika slags grupper och miljöer, även virtuella. I kursen får studenterna diskutera diskrimineringsgrunder. Det tredje målet är taget ur kursen *Specialpedagogik med inriktning mot grundlärare i fritidshem 7,5 hp* och examinerar teorier om normalitet, marginalisering, inkludering och exkludering i nutid och i ett historiskt perspektiv. Barnkonventionens intentioner behandlas utifrån begrepp som trygghet, delaktighet, inflytande och inkludering samt barns perspektiv och barnperspektiv.

Analys och värdering

Genom ovan nämnda lärandemål, aktiviteter och examinationsformer får studenterna möjlighet att reflektera över relationsarbetet i skolan och samhället samt dess konsekvenser för elevers lärande. Studenten får uppmärksamma och förhålla sig till olika etiska dimensioner i skolverksamheten. Examinationen i kursen möjliggör för studenterna att utveckla tankar om det egna förhållningssättets betydelse i yrkesrollen. De får även reflektera över lärarens roll som resurs för att leda och organisera verksamhet och undervisning. I kurserna som exemplen i tabell 7 är hämtade ifrån, får studenterna möjlighet att utveckla centrala begrepp som sätter ramarna för lärares arbete med värdegrund och likabehandling. Studenterna utvecklar tankar om sitt eget pedagogiska förhållningssätt och reflekterar i den examinerande uppgiften över hur det kan bidra till exkluderande respektive inkluderande av elever i samhälle och skola samt till hållbar social utveckling. För att ytterligare utveckla studenternas kunskaper inom detta område får studenterna i kurs *Grupprocesser och pedagogiskt ledarskap 7,5 hp* granska och problematisera diskrimineringslagen och de får också identifiera sätt att bygga relationer med elever i syfte att skapa ett stödjande gruppklimat för att förebygga konflikter. kurs *Specialpedagogik för specialpedagogik för fritidshem 7,5 hp* utvecklar studenterna tankar om sitt eget pedagogiska förhållningssätt och reflekterar i den examinerande uppgiften över hur det kan bidra till exkluderande respektive inkluderande av elever och till hållbar social utveckling. Vår bedömning är att examensmål sex examineras genom ovanstående lärandemål samt att studenten genom hela utbildningen relaterar skolans uppdrag till samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av mänskliga rättigheter, hållbar utveckling, demokrati- och värdegrundsfrågor både individuellt och i grupp genom de exemplifierade lärandemålen i tabell 7.

Jämställdhet

Bedömningsgrund: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Examensmål jämställdhet: *visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten*

Högskolan i Gävle ser beaktande av genus- och jämställdhetsperspektiv som en viktig del i att uppnå god kvalitet i alla verksamheter. Högskolan har under 2017 fastställt *Plan för jämställdhetsintegrering 2017-2019*, som ger riktlinjer för jämställdhetsarbete under de kommande två åren.

Jämställdhetsarbetet är en integrerad del av verksamheten och ingår i den årliga verksamhetsplaneringen vid varje akademi/avdelning. I planen ingår bland annat att samtliga chefer kommer att genomgå den för ändamålet särskilt framtagna kursen *Genus och jämställdhet i den akademiska organisationen*. Kurser inom lärarutbildningarna är utformade så att de ska kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv samt bidra till en medvetenhet om de olika diskrimineringsgrunderna som ingår i Diskrimineringslagen.

Andelen undervisande personal i programmet utgörs av 77 % kvinnor och 23 % män räknat på heltidsekvivalenter. Antal studenter i programmet utgörs av totalt 78 studenter fördelad på kull ht 15, ht 16 och ht 17. För närvarande ser könsfördelningen ut som följer i de olika aktuella kullarna inom programmet:

Tabell 8. Fördelning av kvinnor och män i programmet

Kull	Antal	Kvinnor	Män
HT15	30	77 %	23 %
HT16	25	60 %	40 %
HT17	23	78 %	22 %

Som exempel på hur jämställdhetsmålet beaktas kan nämnas att i kursen *Demokratins villkor och hållbar utveckling 7,5 hp* analyseras yrkets komplexitet utifrån perspektiv som bland annat behandlar genus och jämställdhet. I kursen *Barnkultur och medier 7,5 hp* examineras målet: problematisera användningen av barnkulturprodukter, barnaktiviteter, samt debatten om dessa utifrån köns- och åldersaspekter. I kursen *Specialpedagogik med inriktning mot fritidshem 7,5 hp* ingår under kunskapsformen Värderingsförmåga och förhållningssätt lärandemålet: "värdera och reflektera över lärandemiljöer som stödjer eller hindrar lärandet i fritidshem." Genusaspekten är inte explicit uttryckt i målet men innehållet i kursen i förhållande till målet behandlar synsätt på pojkars och flickors olika lärande. Kursen tar också upp att det är fler pojkar än flickor som omfattas av specialpedagogiskt stöd och att det kan handla om att det finns ett mörkertal gällande flickor i behov av särskilt stöd och att större delen av forskningen inom området har pojkar som utgångspunkt.

Analys och värdering

Den chefsutbildning i genus och jämställdhet som pågår inom HiG ska leda till att programmet på ett mer systematiskt sätt kan säkerställa att ett jämställdhetsperspektiv förankras hos undervisande lärare och i utbildningen. Den strävan som finns inom grundlärarprogrammet är att det alltid ska finnas en genusmedvetenhet vid upprättandet av litteraturlistor och i kursinnehåll i de enskilda kurserna. Ett arbete med syftet att öka medvetenheten om genus och jämställdhet har påbörjats genom utveckling av en vägledning för att stödja kursansvariga lärare och examinatorer vid planering och utformande av kurser. Innehåll ska bland annat utveckla användande av ett normkritiskt arbetssätt, utöka förståelsen för vilka hindren för jämställdhet är och därmed vilka upplägg som kan vara verkningsfulla i kursens utformande. I kursplanerna för programmets olika kurser nämns ordet genus i flera lärandemål. Ett utvecklingsområde är att i högre grad använda ordet jämställdhet för att ytterligare tydliggöra ett jämställdhetsperspektiv och innebörden av detta för studenterna. Att öka såväl lärares som studenters medvetenhet om genus och jämställdhet är av största betydelse men kräver också omfattande kunskaper inom området. Huvuddelen av undervisande personal i programmet är kvinnor. Inga specifika satsningar görs från lärosätet för att rekrytera fler studenter som identifierar sig som män. HiG har förmånen att ha en lektor i genusvetenskap vars kompetens i högre utsträckning skulle kunna tas tillvara såväl i utvecklandet av kurser som i undervisning.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömningsgrunder: Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling, och återkoppling sker till relevanta intressenter.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

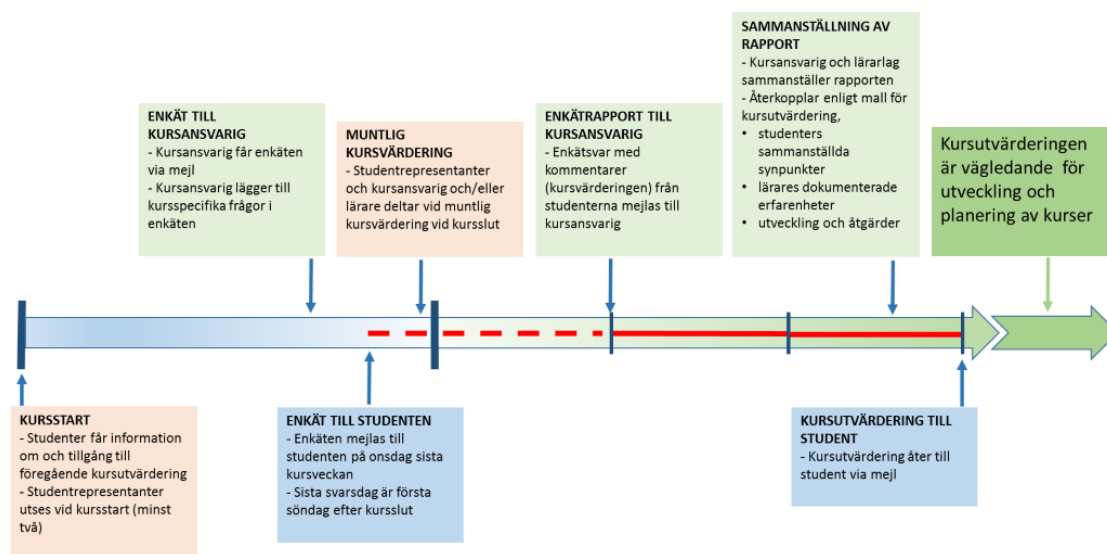
Beslut om inrättande av program och utbildningsplaner fattas av utbildnings- och forskningsnämnden (UFN) vid Högskolan i Gävle. Det övergripande ansvaret för programmet ligger vid Akademin för utbildning och ekonomi (AUE). Utbildningsledare för programmet beställer kurser från de tre akademierna och dess ämnen. Ämnena ansvarar i sin tur för genomförandet av de beställda kurserna. Utbildningsledarkollegiet för lärarprogrammen arbetar på olika nivåer och i olika forum med uppföljning, åtgärder och återkoppling för kvalitetssäkring av programmen. Utbildningsledarkollegiet träffas kontinuerligt för att arbeta med utvecklingsfrågor. Utbildningsledare möter akademiens ledningsgrupp, forskningsledare, ämnesansvariga, kursansvariga och lärarlag för uppföljning och åtgärder gällande till exempel arbete med program- och kursutveckling. Efter avslutat program får studenterna delta i programvärdering. Den skickas digitalt till dem och följs sedan upp av utbildningsledare, som sammanställer synpunkter och ger förslag på utveckling innan den skickas tillbaka till studenterna. Programutvärderingen ligger sedan till grund för vidare utvecklingsarbete i utbildningsledarkollegiet för lärarprogrammen. Sedan 1998 genomförs minst var tredje termin en uppföljning av VFU genom frågeformulär till studenter och LLU. Utvärderingen görs för att synliggöra kvalitet och kartlägga utvecklingsbehov som kan leda till att lärosätet genomför åtgärder. VFU-samordnaren ansvarar för genomförandet av utvärderingen på uppdrag av styrelsen

för RucX. Tillsammans med lokala samordnare (LSO) revideras frågorna inför varje uppföljningsomgång. Återkoppling av resultaten sker i LSO-gruppen, i RucX styrelse och i ämnesgrupperna vid Högskolan. Resultat och åtgärder bidrar till att utveckla samverkan och kvalitet inom framför allt VFU. Detta medför att studenters och LLU:s villkor och innehåll i VFU tydliggörs och kvalitetssäkras. Samverkan med skolhuvudmän finns reglerad i avtal, som följs upp varje år.

Programpolicy för kursvärdering

Kursutvärderingsprocessen är en viktig och kontinuerlig del av det systematiska kvalitetsarbetet för kurser och kursutveckling inom programmet. Det utgör en grund för kvalitetsarbete där studenterna ges möjlighet att framföra synpunkter på genomgången kurs via en kursvärdering. Kursvärderingen innehåller en för alla kurser gemensam del enligt högskolans policy. De gemensamma frågorna ställs vid kursvärderingstillfället och kursvärderingen är webbaserad i systemet Sunet Survey. Kursvärderingen sammanställs av kursansvarig till en rapport vilken görs tillgänglig för studenter.

Vid kursstart får nya studenter ta del av resultat från tidigare kursvärderingar samt vilka eventuella åtgärder dessa har lett till. Utifrån detta förs sen en diskussion med studenterna om förväntningar på den kommande kursen. Resultat från kursutvärderingen används i flera olika sammanhang bland annat kan nämnas att dessa bildar underlag för vidare åtgärder för utbildningsledare, ämnen, avdelningschefer och i utbildningsråd med externa representanter.

För närvarande pågår implementering av ett mer strukturerat arbetssätt kring kursutvärderingsprocessen inom grundlärarprogrammet (se figur ovan). I början av varje kurs utses representanter för den aktuella studentgruppen som vid sista kurstillfället muntligt för fram gruppens värderingar till lärare. På detta sätt får studenterna förutom den webbaserade kursvärderingen, ytterligare ett tillfälle att ge uttryck för sin uppfattning om hur kurser fungerar och får på detta sätt vara med och påverka utvecklingen. Förväntningen är att processen ska leda till att fler synpunkter kommer fram från studenter. Den muntliga delen ska komplettera den webbaserade kursvärderingen och förhoppningen är att den kommer att ge ett ökat intresse för att delta i den webbaserade delen. Vid programstart genomför utbildningsledare en programintroduktion för studenter om villkor för studier och vad det kan innebära att vara programstudent i ett lärarprogram vid HiG. Programintroduktionen följs sedan upp vid ännu ett tillfälle i nära anslutning till

programstarten. För att ytterligare stödja studenterna i det som krävs för deras studier har en handbok för programstudenter upprättats. Den beskriver programstrukturen och förtydligar delar inom Grundlära­rprogrammet med inriktning mot fritidshem och syftet är att klargöra information som studenterna behöver ha om utbildningen. Studenterna får i samband med första kursveckan en introducerande föreläsning om studieteknik. Ytterligare pass om studieteknik och vetenskapligt skrivande erbjuds vid tre tillfällen under utbildningen med hjälp av biblioteket och skri­varverkstaden. Utöver det finns information om studieteknik att tillgå på lärosätets hemsida. I ett tidigt skede i utbildningen får studenterna information från VFU-enheten om den verksamhetsförlagda utbildningen i programmet. Det informeras då om högskolans VFU-hemsida samt den studentguide som finns att läsa angående VFU. Studentguiden för VFU vänder sig till högskolans studenter, lärare och lokala lärarutbildare.

Utbildningsledare har nära kontakt med studenter under hela utbildningstiden och följer aktivt upp antalet antagna och registrerade varje termin inom programmet. Studenter antagna med villkor följs särskilt upp. Studenten kontaktar utbildningsledare för att få en genomgång av studieresultat. Studenten och utbildningsledare möts och diskuterar de eventuella rester som finns kvar i kurser och vad som krävs för att studenten ska kunna fortsätta genomföra utbildningen. Utbildningsledaren planerar tillsammans med studenten och ger råd om hur rester kan färdigställas och upprättar därefter en Individuell studiegång (ISG). Studentens ISG följs sedan upp regelbundet under resterande tid i programmet. Om behov föreligger, informeras studenten om tillgång till studenthälsa, vilket stöd som finns för studenter med funktionsnedsättning samt möjligheten att nyttja bibliotekets skri­varverkstad. De informeras också om det stödmaterial som finns att hämta på Högskolans hemsida. Studenterna erbjuds minst fem omtentamenstillfällen under studietiden med undantag för VFU-kurser där studenten får göra om sin VFU enbart vid ett tillfälle.

Studenter som önskar ta studieuppehåll vänder sig till utbildningsledare för stöd gällande studiesituationen och hänvisas sen till en blankett för ansökan om studieuppehåll. Utbildningsledare erbjuder hjälp med studieplanering och studenten har under studieuppehållet möjlighet att slutföra påbörjade kurser. Vid återupptagande av studier anmäler studenten sig till aktuella programkurser. Om studenten inte avser att återuppta sina studier kan anmälan om studieavbrott göras till studievägledningen på särskild blankett. På blanketten ska studenten ange orsak till studieavbrott, vilket i sin tur bildar underlag för analys och statistik.

Analys och värdering

Som en del i arbetet med ökad genomströmning påbörjades under 2017 ett särskilt utvecklingsarbete för samtliga lärarprogram. Det övergripande syftet med arbetet är att utveckla ett hållbart systematiskt kvalitetsarbete som kan följas upp över tid. Arbetet innebär att tydliggöra och upp­arbeta interna kvalitetsprocesser som ska vara kända för ledning, medarbetare och studenter. Viktiga delar är att kvalitetssäkra lärarprogrammen utifrån examensmålen­s intentioner, ökat studentinflytande samt arbeta för ökad genomströmning. Exempelvis har arbetet med programintroduktioner, handbok för programstudenter, policy för kursvärderingsarbete och ett strukturerat arbetssätt för validering utvecklats.

Under 2017 har grundlära­rprogrammet deltagit i ett genomströmningsprojekt på initiativ av avdelningen för utbildningsstöd. Detta arbete har lett till att i ett tidigt skede kontaktas studenter

med otillräckliga studieresultat från termin ett. De informeras via ett mailutskick om stödfunktioner vid lärosätet. Dessa stödfunktioner är studievägledning, studentombud, skrivarkonferens, våga talakurser, studenthälsan samt samordnare för studenter med funktionsnedsättning.

Eftersom få studenter besvarar de webbaserade kursvärderingarna behöver ett utvecklingsarbete genomföras för att öka studenters deltagande. Genom tydliga återkopplingar, både muntliga och webbaserade, ska kursvärderingsprocessen göras mer känd för studenter. Från och med höstterminen 2018 kommer kursvärderingsprocessen beskrivas tydligare i programhandboken och i studiehandledningar.

Alla lärandeaktiviteter som erbjuds i programmet är inte examinerande och vissa föreläsningar och seminarier kan då väljas bort av studenten. Detta har lärarkollegiet uppmärksammat och antalet studenter vid seminarier och föreläsningar som inte är examinerande är färre vilket upplevs bidra till att studenter har svårare att färdigställa moment och kurser. För att öka antalet deltagande studenter kommer fortsatta åtgärder för genomströmning diskuteras och en plan för detta arbetas fram i programkollegiet och utbildningsledarkollegiet.

Studentperspektiv

Bedömningsgrund: Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.

Utbildningsfrågor behandlas på alla nivåer inom Högskolans organisation och studentrepresentanter finns med i alla de organ och råd där utbildningsfrågor behandlas. Studenter har rätt att vara och är representerade i Högskolestyrelsen, Utbildnings- och forskningsnämnden och Akademiråd. Studentrepresentanter som ingår i beslutande organ och har samma ansvar och befogenheter som andra ledamöter. Utöver de högskoleövergripande råden finns det utbildningsråd knutna till de olika utbildningsprogrammen som finns vid Högskolan. Där behandlas programspecifika frågor. All studentrepresentation i råd och nämnder utses via studentkåren. Utbildningsrådets sammansättning beslutas av akademichefen. Utbildningsrådet för Grundläraresprogrammet består av lärare, studenter och företrädare för yrkeslivet/samhället. Utbildningsledaren ingår i rådet och är ordförande. Ledamöterna ska i samtliga fall ha anknytning till Grundläraresprogrammets innehåll och företrädarna för lärarna undervisar inom programmet. Studentrepresentanter utses via Gefle Studentkår och ska vara registrerade på något av programmen. Genom rådet har studenterna möjlighet att framföra synpunkter om utbildningen, samt påverka utbildningens utformning, innehåll och genomförande. Genom möten i rådet ges studenterna möjlighet att tillsammans med representanter från yrkeslivet diskutera utbildningens utformning i relation till aktuella förhållanden i skola och fritidshem. Studenterna får också inblick i det utvecklingsarbete som sker inom programmet.

I samband med kursstarten får studenterna information om resultatet från kursutvärderingen från föregående tillfälle då kursen gavs. Vid kursstart presenteras studiehandledning som utgår från kursplanen för aktuell kurs. I studiehandledningen tydliggörs kursens struktur, schema med tidsramar och examinerande uppgifter i syfte att stödja studentens planering av sina studier.

Presentationen sker i dialog med studenten som då har möjlighet att ge uttryck för synpunkter på kursstrukturen. Studentens synpunkter på studiehandledningens innehåll är värdefulla och bidrar till utveckling och förbättring av pågående kurs och kursplanering. Information ges också till studenterna om värdet av att delta i kursvärderingen i slutet av kursen. Studenten inbjuds samtidigt till att delta i en muntlig kursvärderande del som äger rum i samband med sista kurstillfället. Deltagande bidrar till ett individuellt inflytande i både kursutveckling och den egna lärandeprocessen.

I utbildningen används den digitala lärplattformen Blackboard. Via den når information snabbt ut till studenterna och de kan ta del av kursspecifik information, föreläsningar, undervisningsmaterial med mera från kurser på ett tillgängligt sätt. Plattformen används som mötesplats för aktivt deltagande genom möjlighet till kommunikation och gruppdiskussioner mellan studiekamrater och lärare i kurser. Studenten har stor möjlighet att självständigt planera sina studier. I kurserna erbjuds olika former av samarbetslärande såsom grupparbeten och seminarier. Under utbildningen får studenten många tillfällen till att öva på samarbete exempelvis genom laborationer, fallstudier, workshops. Utöver det kan studenterna själva skapa möjligheter till interaktion med andra studenter. Vid frågor på kursnivå hänvisas studenten till kursansvarig lärare och vid frågor på programnivå till utbildningsledare för programmet. Genom kursvärderingsprocessen har studenten möjlighet att framföra sina åsikter både skriftligt och muntligt om innevarande kurs. Dessa åsikter tas i beaktande nästa gång kursen genomförs. Under pågående kurs har studenten rent informellt möjlighet att påverka och komma med förslag på förbättringar. Detta kan ske genom samtal eller mailväxling med kursansvarig- eller undervisande lärare. (Mer information om processen ges inom ramen för bedömningsgrunden *Uppföljning, åtgärder och återkoppling*).

Analys och värdering

Det finns ett för Grundlärarprogrammen väl utbyggt system för studenters formella och informella inflytande. I programmet möjliggörs även för studenten att kunna ha ett individuellt inflytande, både på kursens utveckling och på den egna lärandeprocessen. Genom att studenter aktivt deltar i muntliga och webbaserade kursvärderingar som sammanställs till rapporter bidrar de med och utvecklar kommande studenters kurser. Ett arbete pågår för att motivera och öka studenters deltagande i kursvärderingsprocessen. Ett utvecklingsområde är också att ha studentrepresentation i högre grad i planeringsträffar med utbildningsledarkollegiet och lärarkollegiet.

I dagsläget har Studentkåren svårigheter med rekrytering av studenter till Högskolans olika organ. Studentkåren planerar att starta utbildning i uppdraget att vara studentrepresentant vid högskolans olika organ då det behövs mer tydlighet kring vad uppdraget innehåller och vilken förväntning från Högskolan som är kopplat till uppdraget. Det finns ett behov av att arbeta fram en tydligare formell informationskanal för studenterna i programmen, exempelvis en plattform eller webbsida. En administratör har anställts och har påbörjat detta arbete. Vår bedömning är att studenten, genom deltagande i Högskolans olika råd, organ och inom programmet får möjlighet till både formellt och informellt inflytande i lärarprogrammet.

Arbetsliv och samverkan

Bedömningsgrund: Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.

Grundläroutbildningen vid Högskolan i Gävle bedrivs i nära samarbete med skolhuvudmännen i regionen. Högskolan har även ett nationellt kontaktnät med lokala samordnare för VFU med anledning av att programmet även bedrivs som distansutbildning. Utbildningen är anpassad till ett föränderligt arbetsliv genom att ett vetenskapligt förhållningssätt och beprövad erfarenhet präglar hela utbildningen. Arbetsliv och samverkan kopplas under utbildningen samman med styrdokument och aktuell forskning. Studenten ska genom utbildningen utveckla kunskap, träna förmågor och värdera sitt eget lärande samt utveckla förmågan att självständigt analysera och reflektera för att vara förberedd på arbetslivets föränderlighet och ett livslångt lärande. Genom nedanstående samverkan inhämtas information relevant för utbildningens kvalitetssäkring och utveckling avseende utbildningens användbarhet och förberedelse för arbetslivet.

Den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) vid Grundläroprogrammet genomförs vid tre tillfällen under utbildningens sex terminer. VFU bidrar till stor del till att utbildningens användbarhet säkras. Studenten får där möjlighet att prova kunskaper från teoretiska kurser och göra erfarenheter från det praktiska lärarbetet. VFU planeras i samverkan med skolhuvudmän med vilka avtal upprättats. En av de bärande idéerna i avtalet är att studenten om möjligt genomför VFU vid samma skola under hela sin utbildningstid. För studenten innebär det kontinuitet, kvalitet och gynnsamma förutsättningar för progression. Om en student vill se annan närliggande verksamhet under sin VFU så rekommenderas studenten att göra en "utflykt". En "utflykt" innebär att studenten kan delta i annan verksamhet under en begränsad tid men studenten behåller LLU under denna tid. Utflykt tillåts vid VFU ett två och VFU tre. En lokal lärarutbildare vid VFU-skolan har huvudansvaret för studenten i samband med VFU. LLU och lärare vid högskolan ansvarar tillsammans för att vägleda studenten steg för steg i professionsutvecklingen genom att synliggöra lärarprofessionens olika delar. Som stöd för detta finns en tydlig rollfördelning mellan de olika aktörer som är inblandade i VFU. Ytterligare stöd som finns är ändamålsenliga kursuppgifter, tydliga och varierande undervisnings- och examinationsformer, kursspecifikt bedömningsunderlag och matris för *Verksamhetsförlagd utbildning – Fokus och progression*. LLU, lärare och student genomför trepartssamtal för uppföljning och återkoppling.

Utbildningen är uppdaterad och anpassad till arbetslivet genom samverkan och deltagande i olika nätverk, utbildningsråd för programmet, regelbundna träffar med de lokala samordnarna (LSO) för VFU-placeringar inom regionen. Adjungerade adjunkter undervisar i kurser och deltar i trepartssamtal. Lärare från Högskolan får i samband med trepartssamtal del av den vardagsmiljö studenterna möter i skolan. Högskolans samverkan med LLU är en viktig garanti för en rättssäker bedömning av studentens VFU och av utbildningens kvalitet. Studenter har också möjlighet att göra del av VFU i annat land vilket det finns upparbetade rutiner för på lärosätet.

För att stödja kvalitet i den verksamhetsförlagda utbildningen genomför lärarprogrammen vid Högskolan i Gävle varje år en kurs för LLU om 7,5 hp, en lärarutbildardag och vart annat år ges en uppföljningsträff för LLU. I samband med start av kurser innehållande VFU inbjuds LLU till information och fortbildning för att förberedas på innehåll, genomförande, uppföljning och återkoppling av kursen. Lärarutbildardagen anordnas en gång per år av utbildningsledare för lärarprogrammen och riktar sig i första hand till LLU och LSO. Dagen har lärarprogrammen i fokus och utgår från olika teman med efterföljande diskussionsseminarier. Exempel på teman har varit Hållbart lärande - Lokala lärarutbildare, studenter och utbildning i samverkan och Lokala lärarutbildares och VFU:s betydelse för ökad genomströmning i lärarprogrammen. Vid varje tillfälle föreläser forskare från Högskolans om ett ämne som behandlar temat för dagen.

Via det Regionala utvecklingscentrum i X-län (RucX) sker ett nära samarbete för att knyta samman yrkesliv, utbildning och forskning. RucX:s styrelse består av representanter för skolhuvudmän i regionen. Utbildningsledare för programmen deltar i de fyra styrelsemöten som sker varje år. En utbildningsledare är också representerad i de möten som sker i arbetsutskottet inför varje styrelsemöte. Vid möten i Grundlärarutbildningsrådet deltar representanter i form av företrädare för yrkeslivet/samhället, studenter och lärare från HIG. Deras roll är att vara rådgivande vid frågor om utbildningens utformande och användbarhet för studenters förberedelse för arbetslivet. Rådet bidrar med aktuella erfarenheter och frågor från yrkespraktiken. Rådet träffas kontinuerligt under året och kan även inkallas vid behov. Varje år anordnar skolhuvudmän träffar för presumtiva lärarstudenter där utbildningsledare för lärarutbildningarna deltar. Skolhuvudmännen presenterar vid dessa tillfällen de behov av utbildade lärare som finns och utbildningsledare presenterar de lärarprogram som finns vid Högskolan i Gävle.

Högskolan medverkar i den försöksverksamhet kring praktikinrä forskning (så kallad ULF-samverkan) som bedrivs med Uppsala universitet, Umeå universitet, Karlstads universitet och Göteborgs universitet som samordnande parter. Detta innebär ett ännu mer nära samarbete med skolhuvudmän och förskolor. I nuläget är det arbetet inne i en organiserande och kulturbyggande fas där samverkansytter såväl inom högskolan som externt håller på att ta form, men det har ytterligare stärkt ambitionen och samtalen om vikten av att professionsinriktad såväl forskning som grundutbildning. Via det regionala samverkansorganet RucX finns en plattform för samverkan, utveckling och forskning. Flertalet av de forskningsprojekt som bedrivs vid Högskolan i Gävle sker i nära samverkan med aktörer vid regionens skolor och förskolor. Forskningsledare för utbildningsvetenskap och utbildningsledare sitter med i RucX styrelse för att säkerställa att frågor relaterat till forskning, grundutbildning och yrkesprofessionerna integreras.

Lärarprogrammen ingår i den samverkan som sker genom det nationella lärarutbildningskonventet, de mellansvenska- och nationella VFU-nätverken. Representanter för lärarprogrammen deltar i regionalt nätverk för grundlärarprogrammet och nätverk för lärare som arbetar med barn och elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar samt särskolenätverk. För att inspirera och engagera samt finna nya idéer för forskning och olika projekt bjuder Forskningsgruppen Early Childhood Education (ECE) varje år in forskare, lärare från verksamheter riktade till yngre barn, lärare från Högskolan och studenter till en gemensam heldagskonferens. Under dagen erbjuds både forskare och lärare att presentera forskning och projekt i form av föreläsningar, workshops och seminarier.

ECE samverkar även med lärare och chefer från förskolor, fritidshem och grundskolor genom återkommande seminarier under året där verksamhetens frågor är viktiga.

Intrycken från konferensen leder i sin tur till nya kontakter, inspiration att delta i forskningsprojekt och ny forskning. Här finns möjlighet för studenter att delta och för närvarande så diskuteras på vilket sätt studenternas deltagande kan öka. Målet är att få fler studenter att delta och att aktivt bidra med innehåll och med presentationer. ECE samverkar även med lärare och chefer från förskolor, fritidshem och grundskolor genom återkommande seminarier under året där verksamhetens frågor är viktiga. Studenterna har också möjlighet att delta vid dessa seminarier.

Vid Högskolan i Gävle har tidigare studenter möjlighet att anmäla sig till ett nätverk för alumner. Tanken med nätverket är att med hjälp av alumner, vilka utgör en viktig del av arbetslivet, utveckla och stärka utbildning. Genom alumner som länkar till arbetslivet kan kontakter knytas som kan leda till samarbete kring forskning, examensarbeten, VFU-placeringar, studiebesök och mentorsverksamhet för dagens studenter.

Det pågår ett samarbete i form av ett internt projekt, Interprofessionellt lärande (IPL), mellan socionomprogrammet, sjuksköterskeprogrammet och grundlärarprogrammet vid Högskolan i Gävle. Idén med projektet är att skapa tvärvetenskapliga miljöer för forskning, samverkan och lärande. Kontakter har tagits och tanken är att Grundlärarprogrammet ska involveras i detta projekt i framtiden.

Analys och värdering

Utbildningens användbarhet säkras främst genom VFU. Studenternas möjlighet att genomföra sin VFU vid samma skola genom hela utbildningstiden stärker kontakten mellan LLU, student och Högskolan. Positivt är att om studenten tar så kallade utflykter där studenten kan delta i annan verksamhet men behåller sin LLU möjliggör för studenten att se näraliggande verksamhet under VFU-perioden. För närvarande har HiG ingen statistik över antalet studenter som utnyttjar möjligheten till utflykt. Kontinuerliga trepartssamtal är viktiga för att följa och stödja studentens utveckling i yrket och att LLU och undervisande högskolelärare tillsammans kan diskutera studentens utvecklingsmöjligheter och progression på plats i verksamheten. Högskolan har flera kontaktytor till LSO och LLU vilket bidrar till kontinuitet i arbetet med VFU. LLU får aktuell information från Högskolan genom informationsbladet "VFU-nytt" och genom hemsidan för VFU. Information om organisering av VFU, olika roller samt ansvar finns beskrivet i VFU-guiden. Studenter har möjlighet att önska VFU-placering både inom regionen och nationellt vilket bidrar till ett breddat kontaktnät med skolhuvudmän i hela landet. I de flesta fall lyckas HiG med att erbjuda placeringar även utom regionen. Systemet med att studenter önskar placering bidrar till att placeringar även sker på skolor i glesbygd och på fristående skolor. Önskvärt vore att i högre utsträckning ha upparbetad och formaliserad kontakt med fristående skolor inom regionen. Arbetet pågår med att kartlägga dessa skolor i regionen för mer regelbunden samverkan.

HiG ser mycket positivt på försöksverksamheten med praxisnära forskning och ser där möjligheter med att utveckla den inom olika skolverksamheter. I synnerhet finns ett stort behov av att beforska yrkesrollen för lärare i fritidshem och fritidshemmets verksamhet.

Intrycken från forskargruppen ECE:s heldagskonferenser leder i sin tur till nya kontakter, inspiration att delta i forskningsprojekt och ny forskning. Här finns möjlighet för studenter att delta och för närvarande så diskuteras på vilket sätt studenternas deltagande kan öka. Målet är att få fler studenter att delta och att aktivt bidra med innehåll och med presentationer. Studenterna har också möjlighet att delta vid dessa seminarier.

För närvarande finns inte någon specifikt alumniverksamhet för grundlära­r­pro­gram­met vid HiG. Studenterna kan välja att delta i det högskoleövergripande alumninätverket. Diskussioner har förts om att när nästa tillfälle ges delta i alumniundersökningen som utförs av Lärarutbildarkonventet.

Utbildningen är anpassad till ett föränderligt arbetsliv genom att ett vetenskapligt förhållningssätt och beprövad erfarenhet präglar hela utbildningen. Genom VFU, ämnesstudier och UVK ges studenter möjlighet att kritiskt förhålla sig till och analytiskt reflektera över den framtida yrkesrollen och yrkesverksamheten. Ett utvecklingsområde som framkommit både vid utbildningsledarkollegiets analys av programutvärderingar och i samtal med studenter är att tydliggöra hur programstrukturen är tänkt att stödja studentens professionsutveckling och vetenskapliga förhållningssätt som förberedelse för arbetslivet. Detta har tidigare beskrivits vid programintroduktioner men kommer ytterligare att tydliggöras vid uppföljningstillfällen under programmets gång. Detta kommer också att tydligare skrivas in i en reviderad upplaga av handboken för programstudenter från och med höstterminen 2018. Generellt sett bedöms utbildningen vara användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Pågående och initierad samverkan i olika former med omgivande samhälle samt planer på kvalitetshöjande insatser anses bidra till att ytterligare förstärka Grundlära­r­pro­gram­met mot fritidshem vid Högskolan i Gävle.